

หลักสูตรวุฒิปัตการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น

ชื่อหลักสูตร การเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น

ชื่อวุฒิปัตการ วุฒิปัตการด้านการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

1. หลักการและเหตุผล

กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะต้องเพิ่มศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับระบบราชการไทยมีปัญหาที่สำคัญคือ ความเสื่อมถอยของระบบราชการและขาดธรรมาภิบาล หากภาครัฐไม่ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อไปสู่องค์กรสมัยใหม่โดยยึดหลักธรรมาภิบาลแล้วนั้น ย่อมส่งผลบั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตด้วย

หลักธรรมาภิบาล หรือ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น เป็นหลักการบริหารงานภาครัฐเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน นอกจากนี้ธรรมาภิบาลยังเป็นกระแสที่ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนให้ความสนใจและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า อันเป็นความสอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกและความต้องการของสาธารณชน และสาธารณชนมีความคาดหวังให้ทุกภาคส่วนมีการปฏิบัติอย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงแต่กระแสนิยมเท่านั้น ทั้งนี้ผลลัพธ์ของการดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาลจะนำมาซึ่งสันติสุขแห่งมวลมนุษยชาติอย่างยั่งยืน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดและมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน จากแนวคิดการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อให้การดำเนินการ

ให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งถึงและรวดเร็ว และประการสำคัญอีกประการหนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักถูกกล่าวถึง ปัญหาด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ความไม่โปร่งใส รวมถึงประสิทธิภาพในการทำงาน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้าจึงได้พัฒนาและจัดทำหลักสูตรวุฒิบัตรการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ และพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนผู้เข้ารับการศึกษาอบรมทราบถึงเครื่องมือการประเมินธรรมาภิบาล สามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลในบริบทต่างๆ อย่างเหมาะสม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และมีการบริหารราชการท้องถิ่นด้วยความโปร่งใส เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังการทุจริต และยกย่องบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งในและนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับแนวคิด ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลตลอดจนการใช้หลักธรรมาภิบาลในบริบทต่าง ๆ
2. เพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านกรณีศึกษาต่าง ๆ สามารถถอดบทเรียน และนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทท้องถิ่นไทย
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมทราบถึงแนวทางและการใช้เครื่องมือการประเมินธรรมาภิบาลในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล รวมถึงระดับองค์กร อันจะนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลตามบริบทที่เหมาะสมอันจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นในอนาคต

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

1. บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี บริบูรณ์ ยกเว้นสมาชิกสภาท้องถิ่น
2. บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรจะต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
3. บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรจะต้องมีตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้
 - 1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงที่ปรึกษานายกฯ และเลขานุการนายกฯ ที่มีคำสั่งแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ
 - 2) สมาชิกสภาท้องถิ่น

3) ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญงาน หรือระดับชำนาญการ

4) ข้าราชการหรือพนักงานหน่วยงานของรัฐ หรือภาคประชาสังคมที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการศึกษอบรมในหลักสูตร จะต้องไม่เป็นนักศึกษาในหลักสูตรอื่นในขณะเดียวกันกับที่ทำการศึกษอบรมในหลักสูตร วุฒิบัตรการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น

4. จำนวนผู้เข้ารับการศึกษอบรม

สถาบันพระปกเกล้าพิจารณารับนักศึกษาไม่เกินรุ่นละ 80 คน โดยในการคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษอบรมจะพิจารณาจากคุณสมบัติที่ตรงตามหลักเกณฑ์ก่อน หลังจากนั้นจะพิจารณาตามลำดับของการสมัครต่อไป ทั้งนี้การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษอบรมในหลักสูตรฯ จะดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ และผลการคัดเลือกโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จะถือเป็นที่สุด

5. รูปแบบการจัดการศึกษอบรม

จัดให้มีการเรียนการสอนหลากหลายวิธี ประกอบด้วย การเรียนการสอนในชั้นเรียน การศึกษาและถอดบทเรียนจากกรณีศึกษา การอภิปราย การฝึกปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานในกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในหลักสูตร

6. ระยะเวลาและสถานที่ศึกษอบรม

1. ระยะเวลาการศึกษอบรมในหลักสูตร รวม 45 ชั่วโมง แบ่งเป็น
 - การศึกษอบรมในชั้นเรียน รวม 39 ชั่วโมง
 - การศึกษาดูงาน รวม 6 ชั่วโมง (ไม่สามารถขาดเรียนในวันที่มีการศึกษาดูงานได้)
2. สถานที่ศึกษอบรม ณ สถาบันพระปกเกล้า หรือสถานที่อื่นที่สถาบันฯ กำหนด

7. การสำเร็จการศึกษอบรม

1. ผู้เข้ารับการศึกษอบรมในหลักสูตรฯ เป็นผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษอบรมเมื่อปฏิบัติตามเกณฑ์ต่าง ๆ ต่อไปนี้โดยครบถ้วน
 - มีเวลาเข้าเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการศึกษอบรมในชั้นเรียน
 - เข้าร่วมการศึกษาดูงานตามที่หลักสูตรกำหนด
 - ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากรผู้สอนในหลักสูตร
 - ไม่ดำเนินการใดๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถาบันพระปกเกล้า

2. ผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษาอบรมตามหลักสูตรนี้จะได้รับเข็มวิทยฐานะและวุฒิบัตรการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น และมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งวุฒิปัตรนั้นทุกประการ

8. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

9. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรวุฒิปัตรการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น แบ่งเนื้อหาของหลักสูตรออกเป็น การศึกษาอบรมในชั้นเรียน 4 หมวดวิชา จำนวน 39 ชั่วโมง และการศึกษาดูงาน 6 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 45 ชั่วโมง ดังนี้

1. การศึกษาอบรมในชั้นเรียน รวม 39 ชั่วโมง แบ่งเป็น 4 หมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาที่ 1 ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)

1. หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3 ชั่วโมง)
2. ประสบการณ์และบทเรียนธรรมาภิบาลในประเทศไทยและต่างประเทศ (3 ชั่วโมง)

หมวดวิชาที่ 2 การพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลสำหรับบุคลากรท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)

3. เครื่องมือและกระบวนการในการยกระดับธรรมาภิบาล (6 ชั่วโมง)

หมวดวิชาที่ 3 ธรรมาภิบาลในบริบทการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (21 ชั่วโมง)

4. ธรรมาภิบาลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)
5. ธรรมาภิบาลในการจัดบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน (3 ชั่วโมง)
6. ธรรมาภิบาลในการจัดบริการสาธารณะด้านคุณภาพชีวิต (3 ชั่วโมง)
7. ธรรมาภิบาลในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการบริการประชาชน (3 ชั่วโมง)
8. ธรรมาภิบาลในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการพัสดุ (3 ชั่วโมง)
9. ธรรมาภิบาลในการบริหารทรัพยากรบุคคล (3 ชั่วโมง)

หมวดวิชาที่ 4 การออกแบบธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)

10. การออกแบบธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)

2. การศึกษาดูงาน (6 ชั่วโมง)

การศึกษาดูงานในประเด็นที่เกี่ยวกับธรรมาภิบาลในมิติต่าง ๆ ณ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ที่มีการดำเนินงานในประเด็นธรรมาภิบาลอันเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรฯ

10. รายละเอียดเนื้อหาหลักสูตร

หมวดวิชาที่ 1 ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(จำนวน 2 หัวข้อวิชา รวม 6 ชั่วโมง)

หมวดวิชานี้ ครอบคลุมหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ประโยชน์ของการมีธรรมาภิบาลของประเทศ และท้องถิ่น ให้ผู้เข้ารับการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของธรรมาภิบาล ตลอดจนเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนธรรมาภิบาลจากในประเทศและต่างประเทศ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ อันจะนำไปสู่การยอมรับจากประชาชน รวมถึงความโปร่งใสในการทำงานที่ปราศจากประเด็นข้อร้องเรียนต่าง ๆ
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมทราบถึงประโยชน์ในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและเสริมประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้เรียนรู้และเข้าใจบริบทและประสบการณ์ของหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น

หัวข้อวิชา

- หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3 ชั่วโมง)
- ประสบการณ์และบทเรียนธรรมาภิบาลในประเทศไทยและต่างประเทศ (3 ชั่วโมง)

ขอบเขตเนื้อหาวิชาหัวข้อวิชา

- หัวข้อวิชาที่ 1 หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ภาพรวมของหลักธรรมาภิบาล
 - ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล และการบริหารงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักธรรมาภิบาล

- ประโยชน์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น
- หัวข้อวิชาที่ 2 ประสพการณ์และบทเรียนธรรมาภิบาลในประเทศไทยและต่างประเทศ
 - ประสพการณ์และบทเรียนของการบริหารงานองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวดวิชาที่ 2 การพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลสำหรับบุคลากรท้องถิ่น

(จำนวน 1 หัวข้อวิชา รวม 6 ชั่วโมง)

หมวดวิชานี้ ครอบคลุมถึงแนวคิด คุณลักษณะ และบทบาทที่ควรจะเป็นของผู้ที่มีธรรมาภิบาล รวมถึงการพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลของผู้บริหารและบุคลากรท้องถิ่นในการบริหารจัดการองค์กร โดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ การประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี การตัดสินใจและวินิจฉัยอย่างโปร่งใส เปิดเผย และตรวจสอบได้ การพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วโดยไม่เลือกปฏิบัติ อีกทั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษอบรม สามารถประเมินระดับธรรมาภิบาลของตนเองว่ามีระดับธรรมาภิบาลอยู่ระดับใด และสามารถพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลได้อย่างไร
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษอบรม ทราบถึงแนวทางการยกระดับธรรมาภิบาลอันจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงตนเอง และการปรับวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร

หัวข้อวิชา

- เครื่องมือและกระบวนการในการยกระดับธรรมาภิบาล (6 ชั่วโมง)

ขอบเขตเนื้อหาวิชาหัวข้อวิชา

- หัวข้อวิชาที่ 3 เครื่องมือและกระบวนการในการยกระดับธรรมาภิบาล
 - เครื่องมือสำคัญในการบริหารงานสำหรับการพัฒนายกระดับธรรมาภิบาลส่วนตนในแต่ละตำแหน่งหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - เครื่องมือสำคัญในการบริหารงานสำหรับการพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลระดับองค์กร
 - กลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ของบุคลากร และแนวทางการพัฒนามาตรฐานธรรมาภิบาลส่วนตนและสำหรับการพัฒนาบุคลากร เพื่อการยกระดับธรรมาภิบาลของส่วนตนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวดวิชาที่ 3 ธรรมเนียมปฏิบัติในบริบทการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จำนวน 6 หัวข้อวิชา รวม 21 ชั่วโมง)

หมวดวิชานี้ ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในรูปแบบกรณีศึกษา (Case-Based Learning) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่น่าสนใจ และมีความโดดเด่นในประเด็นธรรมเนียมปฏิบัติ หรือข้อพึงระวังในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ โดยยึดหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ซึ่งจะแบ่งบริบทการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดบริการสาธารณะ และ 2) ด้านการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการศึกษามีประสบการณ์ เห็นถึงความสำคัญของการจัดบริการสาธารณะ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการดำเนินงานในองค์กรผ่านการถอดบทเรียนจากตัวอย่างที่เกิดขึ้นในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จล้มเหลวเป็นหลัก

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีทราบและตระหนักถึงความสำคัญในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักธรรมเนียมปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีทราบและตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นที่สำคัญ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักธรรมเนียมปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ
- 3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการนำวัฒนธรรมการบริหารงานแบบธรรมเนียมปฏิบัติมาใช้ในการบริหารงานและจัดบริการสาธารณะให้เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

หัวข้อวิชา

- ธรรมเนียมปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)
- ธรรมเนียมปฏิบัติในการจัดบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน (3 ชั่วโมง)
- ธรรมเนียมปฏิบัติในการจัดบริการสาธารณะด้านคุณภาพชีวิต (3 ชั่วโมง)
- ธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการบริการประชาชน (3 ชั่วโมง)
- ธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการพัสดุ (3 ชั่วโมง)
- ธรรมเนียมปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรบุคคล (3 ชั่วโมง)

ขอบเขตเนื้อหารายหัวข้อวิชา

- หัวข้อวิชาที่ 4 ธรรมชาติในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - ระบบแผนพัฒนาประเทศ และการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเชิงบูรณาการ โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับแผนพัฒนา ระดับมหภาค ซึ่งประกอบด้วย แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค/ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
 - การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/ Demand (Demand Analysis)/ Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา
 - การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งกระบวนการ แนวคิด และทักษะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องกับสถานะทางการเงินการคลัง และระบบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่
 - การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่คำนึงถึงมิติการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาค ความเท่าเทียม และการจัดทำงบประมาณโดยคำนึงถึงมิติหญิงชาย
 - ความสำคัญของระบบฐานข้อมูล (Big Data) และการนำไปใช้ประโยชน์
 - การขอรับงบประมาณตรงจากสำนักงบประมาณ
- หัวข้อวิชาที่ 5 ธรรมชาติในการจัดบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 วัตถุประสงค์การบริหารงานและการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทางด้าน
 - การคมนาคมและการขนส่ง อาทิ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน การดูแลและจัดตั้งสถานีขนส่ง การจัดการจราจรในเขตพื้นที่ การบำรุงรักษาทางน้ำ การก่อสร้างและดูแลสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือ)
 - สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อาทิ ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง ระบบประปา และทรัพยากรน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค การดูแลรักษา พัฒนา และซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าแหล่งน้ำและระบบประปา การจัดให้มีและการควบคุมตลาด การผังเมือง การควบคุมอาคาร และการควบคุมการก่อสร้าง
- หัวข้อวิชาที่ 6 ธรรมชาติในการจัดบริการสาธารณะด้านคุณภาพชีวิต
 วัตถุประสงค์การบริหารงานและการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทางด้าน
 - การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

- การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ การตรวจสอบคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง และการบำบัดน้ำเสีย
- การจัดบริการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม อาทิ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การส่งเสริมอาชีพ และการจัดสวัสดิการสำหรับกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- หัวข้อวิชาที่ 7 ธรรมนูญในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการบริการประชาชน
 นวัตกรรมการบริหารงานและการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญทางด้าน
 - การให้บริการประชาชนภายในสำนักงาน อาทิ การขอรับบริการด้านทะเบียนราษฎร การขออนุมัติ อนุญาต การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การปฏิบัติราชการแบบเปิดเผย การประกาศขั้นตอนการปฏิบัติราชการเพื่อให้บริการประชาชนและกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน
 - การให้บริการประชาชนภายนอกสำนักงาน อาทิ การออกให้บริการประชาชนกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น
 - การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการทำงานและการให้บริการประชาชนอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
- หัวข้อวิชาที่ 8 ธรรมนูญในการบริหารงานท้องถิ่นด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการพัสดุ
 - การดำเนินงานตามหลักธรรมนูญในระบบสนับสนุนการดำเนินงานในองค์กร โดยเฉพาะการด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการพัสดุ
 - การให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง
 - การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การบัญชี การคลัง และการพัสดุ
- หัวข้อวิชาที่ 9 ธรรมนูญในการบริหารทรัพยากรบุคคล
 - การบริหารทรัพยากรบุคคลตามหลักธรรมนูญ
 - การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นตำแหน่ง วินัย อุทธรณ์ และการร้องทุกข์
 - การเสริมสร้างองค์ความรู้ที่ทันสมัยและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อาทิ การวางแผนด้านกำลังคน การสรรหาและการคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนา ค่าตอบแทนและผลประโยชน์แก่บุคลากร การดูแลสุขภาพความปลอดภัย การพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงาน

หมวดวิชาที่ 4 การออกแบบธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จำนวน 1 หัวข้อวิชา รวม 6 ชั่วโมง)

หมวดวิชานี้ เน้นการศึกษาอบรมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบการแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ทำงานของผู้เข้ารับการศึกษาอบรม เพื่อพัฒนาการยกระดับธรรมาภิบาลท้องถิ่น โดยจะมีการนำประเด็นทางการบริหาร ตลอดจนประเด็นการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนในปัจจุบัน ผ่านการนำเสนอให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสีย ด้านบวกและด้านลบ ตลอดจนการยกตัวอย่างและกรณีศึกษาที่เป็นรูปธรรมในการสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง และเคารพต่อความเห็นที่เห็นแตกต่าง อันจะนำไปสู่การสรุปขยายบทความความคิดโดยอาศัยประเด็นที่ได้เรียนรู้จากหัวข้อวิชาต่างๆ ตลอดจนหลักสูตร

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำงาน และร่วมถอดบทเรียน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การออกแบบธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน
- 3) เพื่อนำแบบสู่การออกแบบธรรมาภิบาลที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวข้อวิชา

- การออกแบบธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6 ชั่วโมง)

ขอบเขตเนื้อหาวิชา

- หัวข้อวิชาที่ 10 การออกแบบธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - การฝึกปฏิบัติการเพื่อการยกระดับธรรมาภิบาลระดับองค์กร ด้วยการนำผลที่ได้จากการสำรวจระดับธรรมาภิบาลระดับองค์กร พร้อมทั้งความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาและยกระดับธรรมาภิบาลระดับองค์กร
 - แลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ทำงานที่ให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - การออกแบบธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ปัจจัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงานที่มีธรรมาภิบาลในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น